

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın **Alparslan Bayraktar** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İç tüzüğü'nün 96. ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. **18.04.2025**

İskender BAYHAN
İstanbul Milletvekili

AKP iktidarının yıllardır sürdürdüğü “yerli ve milli enerji” söylemi, artan elektrik faturaları ve enerji tekellerine aktarılan devasa kaynaklar nedeniyle halk nezdinde inandırıcılığını yitirmiştir. Elektrik üretimi ve dağıtımı; Limak, Cengiz, Kolin, Sabancı, Zorlu gibi holdinglerin çıkarları doğrultusunda şekillenmiş, milyonlarca yurttaşın enerjiye erişimi kısıtlanmıştır.

Dağıtım bölgeleri özelleştirilmiş, kamuya ait enerji altyapısı sermayeye devredilmiş; halk ise ağır fatura yüküyle baş başa bırakılmıştır.

Nisan 2025 zamları sonrası tablo daha da ağırlaşmıştır:

- Son 4 yılda üretim maliyeti %24,5 artarken, dağıtım bedeli %642 yükselmiştir.
- 230 kWh elektrik tüketen bir ailenin faturası 183 TL'den 595 TL'ye çıkmıştır.
- Bu tutarın %70,9'u dağıtım bedelidir; enerji bedeli sadece %19'dur.
- Eğer dağıtım bedeli üretimle aynı oranda artsaydı, fatura yalnızca 228 TL olacaktı.

EMO; dağıtım bedelinin şişirilmesini enerji tekellerine kaynak aktarımı olarak tanımlamış, özelleştirilen üretim ve dağıtımın kamulaştırılması gerektiğini vurgulamıştır.

Yalnızca Nisan 2025'te:

- Dağıtım bedeli %34,5, enerji bedeli %16,1 oranında artmış,
- 41,2 milyon kişi bu zamdan etkilenmiştir.
- Her ay halkın cebinden fazladan 5 milyar TL çıkmakta; bu kaynak doğrudan özel şirketlerin kasasına aktarılmaktadır.

Bugün:

- Elektrik üretiminin %83'ü özel sektöre ait,
- Dağıtım ve perakende %100 özelleştirilmiştir.

- Enerji politikaları, kamu yararından uzak, emperyalist finans çevrelerinin talepleri doğrultusunda şekillenmiştir.

Bu bağlamda;

1. Dağıtım bedeline %642 zam yapılmasının gerekçesi nedir? Bu artış “yerli ve milli enerji” söylemiyle nasıl ilişkilendirilmektedir?
2. Faturaların %71’inin dağıtım bedelinden oluştuğu düşünüldüğünde Bakanlık olarak Halk yararına değil enerji tekellerinin çıkarı için kamu gücünü kullandığınız sonucuna katılır mısınız?
3. Dağıtım bedeli hangi kriterlere göre belirlenmekte, şirketlerin kâr talepleri bu hesaplama nasıl yansımaktadır? Bu tabloda EPDK’nın rolü nedir?
4. Son 15 yılda dağıtım şirketlerine kamu kaynaklarından yapılan yatırımların tutarı ve gerçekleşme oranları nedir? Bu kaynaklar halkın vergilerinden oluşmuyor mu?
5. Bu şirketlerin planladığı yatırımlar kamuoyuna açıklanmakta mıdır? Denetim hangi kurumca, ne sıklıkla yapılmaktadır?
6. Plansız kesintilerin önlenmesine dair teknik yükümlülükler nelerdir? Uyulmaması durumunda hangi yaptırımlar uygulanmaktadır?
7. 2024’te EÜAŞ tarafından satılan elektrik miktarı ve birim satış fiyatı nedir? Bu fiyat ile yurttaşta yansıyan tutar arasındaki fark hangi enerji tekellerinin kârına dönüşmüştür?
8. Elektrik dağıtımının kamu kontrolüne alınmasına dair bir stratejiniz bulunmakta mıdır?
9. Asgari enerji tüketiminin, geliri yoksulluk sınırı altındaki haneler için ücretsiz olması yönünde bir çalışmanız var mıdır?
10. Halkın enerjiye erişiminin temel bir hak olarak güvence altına alınması için asgari enerji tüketiminin, yoksulluk sınırı ve altında geliri olan tüm haneler için ücretsiz hale getirilmesi ve enerji yoksulluğunun önlenmesi amacıyla Bakanlığınızın bir çalışması olacak mıdır?
11. Kamudan enerji tekellerine devredilen kaynakların büyüklüğünü, kamusal hakların gaspını ve enerji alanındaki özelleştirme politikalarınızın halkın enerjiye erişim hakkı üzerinde yarattığı yıkımın sonuçlarını ortaya koyan Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır? Var ise kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz? Düşünmüyorsanız bu kadar yerli milli propagandası yaptığınız enerji politikanızı halka açıklamamak milli bir tutum mudur?